

13.3.2024

Offentligt

Beskrivning av Finansinspektionens styr- och förvaltningssystem

1 Beskrivningens syfte

Syftet med denna beskrivning är att presentera ett sammandrag av Finansinspektionens styr- och förvaltningssystem. I beskrivningen behandlas hur skyldigheterna och rättigheterna är fördelade inom Finansinspektionens förvaltning och dess olika organ, verksamheten hos Finansinspektionens interna kontroll samt de viktigaste lagbestämmelserna och Finansinspektionens interna riktlinjer som gäller Finansinspektionens direktionsmedlemmar och ersättare samt tjänstemän.

2 Förvaltning

2.1 Finansinspektionens administrativa ställning

Finansinspektionen verkar i anslutning till Finlands Bank.

I sitt beslutsfattande är Finansinspektionen en självständig myndighet.

På Finansinspektionens förvaltning tillämpas utöver lagen om Finansinspektionen (878/2008) även lagen om Finlands Bank (214/1998), lagen om Finlands Banks tjänstemän (1166/1998) och andra bestämmelser om Finlands Bank, om inte något annat föreskrivs i lagen om Finansinspektionen.

2.2 Förvaltningsorgan

Finansinspektionens verksamhet leds av en direktion.

Bankfullmäktige som avses i 10 § i lagen om Finlands Bank har uppgifter som gäller Finansinspektionens förvaltning och tillsynen över dess verksamhet.

2.2.1 Bankfullmäktige

Bankfullmäktiges viktigaste uppgift är att övervaka den allmänna ändamålsenligheten och effektiviteten i Finansinspektionens verksamhet.

Bedömningen av hur övervakningen av den allmänna ändamålsenligheten genomförs styrs särskilt av hur målet för Finansinspektionens verksamhet enligt 1 § i lagen om Finansinspektionen har uppfyllts.

Direktionens berättelse till bankfullmäktige är ett betydande redskap för bankfullmäktiges övervakning. Finansinspektionens direktion ska vid behov, dock minst en gång om året, lämna bankfullmäktige en berättelse över målen för Finansinspektionens verksamhet och måluppfyllelse, inklusive en bedömning av vilka förändringar som väntas ske i tillsynen och deras

13.3.2024

Offentligt

inverkan på avgiftsinkomsterna samt vilka åtgärder de väntade förändringarna kräver.

Förutom den ovannämnda uppgiften ska bankfullmäktige

- utnämna direktionsmedlemmar och ersättare för dem samt förordna en av medlemmarna till ordförande och en till vice ordförande,
- besluta om att för viss tid avstänga direktionsmedlemmar och deras ersättare från uppdraget,
- på framställning av direktionen utnämna och avsätta direktören och tillförordna denne en ställföreträdare,
- besluta om grunderna för direktörens lön, tjänstledigheter och semestrar samt om andra villkor i tjänsteförhållandet,
- besluta om att tilldela direktören varning och om att för viss tid avstänga direktören från tjänsteutövning,
- på framställning av direktionen fastställa Finansinspektionens arbetsordning,
- övervaka att direktionsmedlemmarna fullgör sin anmälningsskyldighet enligt 16 § i lagen om Finansinspektionen,
- besluta om direktionsmedlemmarnas arvoden.

Bankfullmäktiges uppgifter uppräknas på ett uttömmande sätt i 8 § i lagen om Finansinspektionen.

Riksdagens bankfullmäktige ger årligen en berättelse. Berättelsen innehåller bankfullmäktiges bedömning av föregående år och Finansinspektionens åtgärder med anledning av den samt bankfullmäktiges bedömning av Finansinspektionens verksamhet under året. Den sistnämnda inbegriper också en bedömning av den allmänna ändamålsenligheten och effektiviteten i Finansinspektionens verksamhet under året. I berättelsen ingår också uppmaningar till Finansinspektionen.

Bankfullmäktige består av nio av riksdagen tillsatta bankfullmäktigeledamöter. Ledamöterna väljer ordförande och vice ordförande inom sig. Bankfullmäktige kan tillsätta en arbetsdelegation inom sig. I arbetsdelegationen inväljs förutom ordföranden och vice ordföranden

13.3.2024

Offentligt

en bankfullmäktigeledamot. Arbetsdelegationen bereder frågor som behandlas av bankfullmäktige.

Riksdagens bankfullmäktige hade följande sammansättning i slutet av 2023:

Arbetsdelegationen:

Antti Lindtman (sd), ordförande
Matias Marttinen (saml), vice ordförande
Ville Vähämäki (sf), medlem
Katri Kulmuni (cent), extraordinarie medlem

Övriga bankfullmäktigeledamöter:

Janne Heikkinen (saml)
Krista Kiuru (sd)
Sakari Puisto (sf)
Minna Reijonen (sf)
Ben Zyskowicz (saml)

År 2023 hade riksdagens bankfullmäktige åtta sammanträden, där man behandlade frågor som gällde Finansinspektionen.

2.2.2 Direktion

2.2.2.1 Uppgifter

Bestämmelser om Finansinspektionens direktions uppgifter som gäller tillsynen över finansmarknaden och Finansinspektionens förvaltning finns i 10 § 1 och 2 mom. i lagen om Finansinspektionen.

Direktionens viktigaste uppgift i fråga om tillsynen över finansmarknaden är att uppställa de särskilda målen för skötseln av Finansinspektionens uppgifter enligt 3 och 3 a § i lagen om Finansinspektionen (878/2008) och för Finansinspektionens verksamhet samt besluta om riktlinjerna för verksamheten samt styra och övervaka måluppfyllelsen och iakttagandet av riktlinjerna.

I 3 § i lagen om Finansinspektionen bestäms om Finansinspektionens allmänna uppgift. Finansinspektionens allmänna uppgift är att utöva tillsyn över finansmarknadsaktörernas verksamhet, främja goda förfaranden på finansmarknaden och allmänhetens kunskaper om finansmarknaden. I paragrafen föreskrivs det dessutom om Finansinspektionens särskilda uppgiftsområden. 3 a § i lagen om Finansinspektionen hänför sig till Finansinspektionens uppgifter inom den gemensamma tillsynsmekanismen och det europeiska systemet för finansiell tillsyn.

13.3.2024

Offentligt

Direktionens viktigaste uppgifter i fråga om Finansinspektionens förvaltning är att behandla Finansinspektionens årliga budget och underställa den Finlands Banks direktion för fastställelse samt att minst en gång om året lämna bankfullmäktige en berättelse över målen för Finansinspektionens verksamhet och måluppfyllelse. Häri ingår en bedömning av vilka förändringar som väntas ske i tillsynen och deras inverkan på avgiftsinkomsterna samt vilka åtgärder de väntade förändringarna kräver. Dessutom ska direktionen årligen höra representanter för finansmarknadsaktörerna, konsumenterna och andra användare av finansiella tjänster om målen för tillsynen och måluppfyllelsen, om budgeten och om den ovannämnda bedömningen av vilka förändringar som väntas ske i tillsynen och deras inverkan på avgiftsinkomsterna samt vilka åtgärder de väntade förändringarna kräver.

Direktionens ska med stöd av 10 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen utöver de ovannämnda uppgifterna i fråga om tillsynen

- godkänna de föreskrifter som ska utfärdas enligt lag och de anvisningar som den inte har delegerat till direktören för godkännande,
- besluta om principerna för Finansinspektionens internationella samarbete,
- dra försorg om utvecklingen av samarbetet mellan de myndigheter som övervakar finansmarknaden,
- dra försorg om utvecklingen av myndighetssamarbetet enligt 3 c § i lagen om Finansinspektionen (myndighetssamarbete för att förebygga och bekämpa brottslighet),
- döma ut vite som Finansinspektionen har förelagt samt besluta om administrativa påföljder enligt 4 kap. i lagen om Finansinspektionen, om administrativa påföljder enligt lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism och om de i lagen om vissa befogenheter för konsumentskyddsmyndigheterna avsedda påföljdsavgifter som påförs av Finansinspektionen,
- fatta beslut som gäller ställande, ändring eller bibehållande av buffertkrav enligt 10 kap. 4, 4 a, 7 och 8 § i kreditinstitutslagen, erkännande av buffertkrav enligt 4 d §, förfarande enligt 4 e §, förfarande enligt 6 §, sådan ändring av den maximala belåningsgraden som avses i 15 kap. 11 § 3 mom. i kreditinstitutslagen eller i 14 § 3 mom. i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare eller ställande av högre kapitalkrav än minimikravet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, när det gäller sådana

13.3.2024

Offentligt

krediter enligt artiklarna 124 och 164 i den förordningen som är säkrade genom panträtt i fast egendom, eller ändring av ett tidigare beslut som gäller detta eller tillämpning av artikel 458 i den förordningen.

Direktionen ska med stöd av 10 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen utöver de ovannämnda uppgifterna i fråga om förvaltningen

- besluta om tillsynsavgifterna och åtgärdsavgifterna till Finansinspektionen samt behandla den plan som avses i 70 §,
- godkänna tillsynsavtal enligt 67 § och ersättningar som ska tas ut hos eller betalas till utländska EES-tillsynsmyndigheter för uppgifter som tillsynsavtalen förutsätter, till den del som Finansinspektionen genom dessa avtal åtar sig eller avstår från uppgifter som inte är baserade på samarbetsförpliktelser enligt Europeiska unionens lagstiftning,
- göra framställning till bankfullmäktige om fastställelse av Finansinspektionens arbetsordning,
- godkänna principerna för konkurrensutsättning av tjänster som Finansinspektionen behöver,
- göra framställning till bankfullmäktige om utnämning och avsättande av direktören, förordnande av direktörens ställföreträdare och avstängning av direktören från tjänsteutövning,
- utnämna och säga upp Finansinspektionens högsta tjänstemän, med undantag för direktören,
- i fråga om tjänstemän som den utnämnt besluta om avstängning från tjänsteutövning och om varning,
- enligt vad som föreskrivs i arbetsordningen avgöra Finansinspektionens interna förvaltningsärenden,
- till bankfullmäktige lämna en årlig berättelse över Finansinspektionens verksamhet,
- utse en företrädare för Finansinspektionen i det tillsynsorgan som avses i SSM-förordningen samt, vid förhinder för företrädaren, en ersättare för denna.

13.3.2024

Offentligt

Direktionen avgör också de vittsyftande och principiellt viktiga ärenden som direktören hänskjuter till direktionen.

Direktionen kan också på yrkande av en medlem behandla ärenden om vilka direktören har för avsikt att fatta beslut och som direktionen enligt lag ska informeras om innan beslutet fattas. Direktionen kan överta avgörandet av ett sådant ärende om det i avsevärd grad kan påverka finansmarknadens stabilitet eller utveckling eller allvarligt störa det finansiella systemets funktion. Sådana ärenden gäller:

- beviljande av verksamhetstillstånd för tillsynsobjekt, återkallelse av verksamhetstillstånd, begränsning av tillståndsenlig verksamhet, indragning av en utländsk EES-filial eller begränsning av dess verksamhet eller, om någon annan myndighet är behörig att fatta beslutet, förslag till beviljande eller återkallelse av verksamhetstillstånd eller till begränsning av verksamheten,
- fastställelse av tillsynsobjekts stadgar, när ärendet är vittsyftande eller principiellt viktigt,
- åläggande av tillsynsobjekt att vidta åtgärder för återkallelse av verkställigheten av beslut eller för återkallelse av åtgärder eller förfaranden eller att vidta rättelseåtgärder,
- begränsning av utdelning av tillsynsobjekts tillgångar,
- fastställande av ett högre kapitaltäckningskrav för ett tillsynsobjekt,
- begränsning av den verksamhet som ett tillsynsobjekts ledning utövar, eller
- offentliggörande av viktiga ställningstaganden om den allmänna utvecklingen på finansmarknaden.

Utöver de uppgifter som uppräknas i lagen ska direktionen avgöra de av Finansinspektionens interna förvaltningsärenden som det bestäms i arbetsordningen att ska avgöras av direktionen. I Finansinspektionens arbetsordning bestäms till denna del att direktionen beslutar om Finansinspektionens avdelningar samt om principerna för den interna kontrollen av Finansinspektionen.

2.2.2.2 Sammansättning

Bankfullmäktige utnämner direktionsmedlemmar och ersättare för dem.

Enligt lagen om Finansinspektionen har Finansinspektionens direktion högst sex medlemmar. En av medlemmarna utnämns på förslag av finansministeriet, en på förslag av social- och hälsovårdsministeriet och en

13.3.2024

Offentligt

på förslag av Finlands Bank. För dessa tre medlemmar ska i samma ordning väljas varsin ersättare. Dessutom väljs ytterligare minst två andra medlemmar. Direktionsmedlemmarna och ersättarna ska vara väl förtrogna med finansmarknadens funktionssätt.

I slutet av 2023 hade Finansinspektionens direktion följande sammansättning:

ordförande Marja Nykänen
vice ordförande för Finlands Banks direktion

vice ordförande
Pauli Kariniemi
avdelningschef, överdirektör, finansministeriet

Liisa Siika-aho (fr.o.m. 17.2.2023)
avdelningschef, överdirektör, social- och hälsovårdsministeriet

Lasse Heiniö
filosofie kandidat (nu FM), försäkringsmatematiker (SGF)

Leena Kallasvuo
ekonomie magister

Martti Hetemäki
politices doktor, arbetslivsprofessor, Aalto-universitetet, Helsingfors universitet

Ersättare för Marja Nykänen är avdelningschef Katja Taipalus. Ersättare för Pauli Kariniemi är lagstiftningsrådet Paula Kirppu. Ersättare för Liisa Siika-aho är direktör Jaana Rissanen.

Bankfullmäktige har den 8 december 2023 utnämnt Finansinspektionens direktion för mandatperioden 2024–2026. Den direktion som utnämndes för den nya mandatperioden har samma sammansättning som i slutet av 2023.

År 2023 sammanträdde Finansinspektionens direktion trettionio (39) gånger.

Direktionen är beslutförför när tre medlemmar eller ersättare är närvarande. Av de närvarande ska en vara ordföranden eller vice ordföranden.

2.2.2.3 Oberoende ställning

Direktionsmedlemmar och ersättare får inte höra till ett tillsynsobjekt, ett utländskt tillsynsobjekt eller en i 4 § 6 mom. i lagen om Finansinspektionen avsedd pensionsanstalts styrelse, representantskap, principaler eller revisorer eller vara anställda hos ett tillsynsobjekt, ett utländskt tillsynsobjekt eller en sådan pensionsanstalt. I fråga om jäv för direktionsmedlemmar och ersättare tillämpas förvaltningslagen.

13.3.2024

Offentligt

2.2.2.4 Anmälningsskyldighet

Enligt 16 § i lagen om Finansinspektionen ska direktionsmedlemmarna och ersättarna före utnämningen lämna en redogörelse för

- 1) sin näringsverksamhet,
- 2) sina innehav i företag och betydande annan förmögenhet,
- 3) sina skulder, borgensförbindelser och övriga ansvarsförbindelser,
- 4) sina bisysslor enligt 14 § i lagen om Finlands Banks tjänstemän, och
- 5) sina övriga bindningar som kan vara av betydelse för bedömningen av hans eller hennes förutsättningar att sköta de uppgifter som hör till tjänsten.

Finansinspektionens direktionsmedlemmar och deras ersättare ska till den förteckning som förs av Finansinspektionens direktion göra anmälan om krediter som de har fått av tillsynsobjekt eller utländska tillsynsobjekt och om borgen och andra ansvarsförbindelser som tillsynsobjekt eller utländska tillsynsobjekt har ställt för dem.

Direktionsmedlemmarna och deras ersättare ska utan dröjsmål anmäla väsentliga förändringar i de uppgifter som ingår i redogörelsen, rätta bristfälligheter i uppgifterna och vid behov komplettera sin redogörelse. (ändringsanmälan) Dessutom ska de årligen före utgången av januari lämna en s.k. årsanmälan oberoende av om det har inträffat några ändringar i de anmälda omständigheterna. De ska även annars på begäran av Finansinspektionen lämna uppgifter om omständigheter som omfattas av anmälningsskyldigheten.

Bankfullmäktige övervakar efterlevnaden av den anmälningsskyldighet som föreskrivs för direktionsmedlemmarna och ersättarna i 16 § i lagen om Finansinspektionen.

Om Finansinspektionens direktionsmedlemmar och deras ersättare har aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad eller multilateral handelsplattform och sådana finansiella instrument vars värde bestäms utifrån aktierna i fråga, ska de göra anmälan om dem.

Anmälningsskyldigheten gäller personer som antingen själva eller via närstående personer/företag som de har bestämmande inflytande i äger aktier som är föremål för offentlig handel, värdepapper som berättigar till aktier, värdepapper som berättigar till sådana värdepapper eller sådana

13.3.2024

Offentligt

värdepapper vilkas värde bestäms på grundval av värdet på ovannämnda värdepapper.

Finansinspektionens direktionsmedlemmar och deras ersättare ska göra insideranmälan inom en månad från det att de tillträdde uppdraget. Ändringsanmälningar ska lämnas inom sju dagar från det att en ändring inträffade i de uppgifter som anmälts tidigare.

Uppgifterna i insiderregistret granskas årligen. I början av januari varje kalenderår skickas varje anmälningsskyldig ett utdrag ur insiderregistret med dennes egna uppgifter. Eventuella fel och brister i uppgifterna ska meddelas före utgången av januari samma kalenderår.

2.2.2.5 Etiska riktlinjer

Finansinspektionens direktion har fastställt etiska verksamhetsprinciper. De beskriver de allmänna etiska grundkraven på Finansinspektionens verksamhet. Dessa verksamhetsprinciper gäller också Finansinspektionens direktionsmedlemmar och deras ersättare.

Utöver ovannämnda verksamhetsprinciper har det meddelats etiska riktlinjer för Finansinspektionens direktionsmedlemmar och deras ersättare. Riktlinjerna gäller direktionsmedlemmarna och deras ersättare när det är fråga om uppgifter eller skyldigheter som klart hänför sig till deras ställning som medlem eller ersättare i Finansinspektionens direktion.

I riktlinjerna behandlas följande delområden:

- Oavhängighet och undvikande av intressekonflikter
- Gåvor och andra ekonomiska förmåner
- Inbjudningar och deltagande i evenemang som ordnas av utomstående
- Lån, försäkringar, tjänster och produkter
- Iakttagande av anvisningarna för värdepappershandel och försäkringsinvesteringar
- Jäv och andra konfliktsituationer.

2.3 Direktör

Bankfullmäktige utnämner Finansinspektionens direktör.

Direktör för Finansinspektionen är Tero Kurenmaa.

Enligt 12 § i lagen om Finansinspektionen ska direktören

- leda Finansinspektionens verksamhet och fatta beslut i ärenden som inte hör till direktionen,

13.3.2024

Offentligt

- svara för att Finansinspektionens uppgifter sköts effektivt och ändamålsenligt samt i enlighet med direktionens instruktioner,
- svara för att de ärenden som ska behandlas i direktionen blir beredda på behörigt sätt,
- hålla direktionen informerad om sådana omständigheter och initiativ som kommit fram genom Finansinspektionens, de europeiska tillsynsmyndigheternas och Europeiska systemrisknämndens verksamhet och som påverkar utvecklingen på finansmarknaden och lagstiftningen inom finanssektorn samt svara för andra redogörelser till direktionen,
- utnämna och säga upp andra än de högsta tjänstemännen vid Finansinspektionen, och
- i fråga om tjänstemän som direktören utnämnt besluta om avstängning från tjänsteutövning och om varning.

I arbetsordningen kan tas in närmare föreskrifter om direktörens uppgifter. I arbetsordningen kan också anges att ovannämnda beslutanderätt som hör till direktören kan överföras till någon annan tjänsteman vid Finansinspektionen. Innehållet i beslutanderätten definieras närmare i det av direktören fastställda reglementet för Finansinspektionen.

Enligt arbetsordningen ska direktören besluta om meddelande av sådana föreskrifter och anvisningar och om ändringar i föreskrifter och anvisningar som inte avsevärt påverkar tillsynsobjektets verksamhet, den finansiella stabiliteten eller utvecklingen på finansmarknaden i övrigt eller som följer av en tydlig och tvingande lagbestämmelse och inte i avsevärd grad bygger på självständig prövning. Direktören beslutar också om upphävandet av sådana föreskrifter och anvisningar som uppfyller ovannämnda villkor.

Direktörens beslutanderätt har till vissa delar överförts till andra tjänstemän vid Finansinspektionen när det gäller utnämnings- och uppsägningsrätt samt i ärenden som hör till avdelningarnas och enhetens ansvarsområden. Direktören avgör dock alltid vittsyftande och principiellt viktiga ärenden som gäller Finansinspektionen, ärenden som gäller Finansinspektionens organisationsstruktur samt sådana ärenden som styr Finansinspektionens verksamhet och som inverkar på verksamheten vid flera avdelningar och enheter vid Finansinspektionen, om de inte enligt lagen om Finansinspektionen eller arbetsordningen för Finansinspektionen ska avgöras av direktionen.

2.4 Ledningsgrupp och styrgrupper

Direktören bistås av en rådgivande ledningsgrupp. Besluten i ledningsgruppen fattas av direktören. Till ledningsgruppen hör de

13.3.2024

Offentligt

tjänstemän som förordnats av direktören.

Ordförande för ledningsgruppen är Finansinspektionens direktör. Medlemmar i ledningsgruppen är avdelningscheferna, enhetschefen, ledningens rådgivare och en personalrepresentant. Kommunikationschefen har rätt att närvara på ledningsgruppens möten.

I slutet av 2023 hade ledningsgruppen följande medlemmar:

- direktör Tero Kurenmaa, ordförande
- biträdande direktör, avdelningschef Jyri Helenius,
- tf. avdelningschef Marko Myller (fr.o.m. 1.1.2024 avdelningschef)
- avdelningschef Armi Taipale
- avdelningschef Kaisa Forsström
- avdelningschef Samu Kurri
- enhetschef Janne Häyrynen
- ledningens rådgivare Erkki Rajaniemi
- äldre övervakare Päivi Turunen (personalrepresentant).

Ledningsgruppen behandlar i enlighet med direktörens prövning följande slags ärenden som omfattas till direktörens beslutanderätt:

- vittsyftande och principiellt viktiga ärenden som gäller hela Finansinspektionen enligt lagen om Finansinspektionen, arbetsordningen för Finansinspektionen samt reglementet för Finansinspektionen och som hör till direktörens befogenheter,
- ärenden som gäller Finansinspektionens organisationsstruktur,
- sådana ärenden som styr Finansinspektionens verksamhet och som inverkar på verksamheten vid flera avdelningar och enheter vid Finansinspektionen, samt
- ärenden som med stöd av lagen om Finansinspektionen eller arbetsordningen för Finansinspektionen ska avgöras eller behandlas av Finansinspektionens direktion.

Dessutom kan ledningsgruppen enligt direktörens prövning behandla andra ärenden som omfattas av direktörens beslutanderätt och som ledningsgruppens medlemmar eller personalen föreslagit att ska behandlas.

Ärenden som enligt det av Finansinspektionens direktör fastställda reglementet omfattas av avdelningarnas och enheternas beslutanderätt behandlas endast av särskilda skäl i ledningsgruppen.

År 2023 sammanträdde ledningsgruppen fyrtioåtta (48) gånger.

13.3.2024

Offentligt

Utöver den rådgivande ledningsgruppen har Finansinspektionen två styrgruppen som definieras närmare i det av direktören fastställda reglementet, styrgruppen för makrostabilitet och styrgruppen för tillsyn.

Styrgruppen för makrostabilitet svarar för beredningen av makrostabilitetspolitiken för direktionens beslutsfattande.

I slutet av 2023 hade styrgruppen för makrostabilitet följande sammansättning:

- direktör Tero Kurenmaa, ordförande
- biträdande direktör, avdelningschef Jyri Helenius
- avdelningschef Samu Kurri
- ledningens rådgivare Erkki Rajaniemi.

Dessutom deltar sakkunniga i styrgruppens möten.

Styrgruppen svarar för styrningen, samordningen och uppföljningen av Finansinspektionens tillsyn samt inspektions- och temabedömningsverksamhet.

Styrgruppen för tillsyn har till syfte att

- främja enhetligheten hos Finansinspektionens tillsynspraxis och tillsynstolkningar (när det är möjligt med avseende på regleringen och andra specialvillkor) och på så vis en tillsyn av jämn kvalitet som stödjer förutsägbarhet och proaktivitet, samt att stärka en enhetlig uppfattning om tillsynsmyndighetens roll,
- främja tillsynssamarbete över avdelningsgränserna,
- främja aktuellt och föregripande informationsutbyte över avdelningsgränserna,
- systematisera planeringen och uppföljningen på FI-nivå,
- stödja en smidigare inriktning av tillsynen i enlighet med förändringarna i omvärlden,
- effektivisera Finansinspektionens ledningsgruppsarbete genom att ge utrymme för bl.a. strategiska frågor och stärka det gemensamma fokuset och den gemensamma synen på tillsynen genom att erbjuda ett annat forum på FI-nivå för behandling av tillsynsärenden.

Styrgruppen för tillsyn har följande praktiska uppgifter:

- godkänner inspektions- och temabedömningsplanen inom ramen för Finansinspektionens verksamhetsplan,
- godkänner planen för analysarbetet som stödjer tillsynen,
- går igenom omvärldsgruppens kvartalsanalyser och omdirigerar vid behov tillsynen utifrån analyserna. Vid behov kan också andra analyser som är relevanta för inriktningen av tillsynen föreläggas styrgruppen,

13.3.2024

Offentligt

- meddelar vid behov riktlinjer för inriktningen av det analysarbete som stödjer tillsynen,
- godkänner ändringar i gemensamma tillsynsprocesser och tillsynsprocesser som kan förenhetligas och i de anvisningar som definierar processerna,
- planerar tillsynen på längre sikt än ett år särskilt i frågor över avdelningsgränserna,
- behandlar enskilda tillsynsfall särskilt i frågor med gemensamma drag eller betydelse över avdelningsgränserna,
- linjerar tillsynspraxis och tillsynstolkningar, när regleringen och andra specialvillkor (t.ex. resurstilldelning) tillåter en enhetlig linje,
- behandlar frågor över avdelningsgränserna som gäller organisationen av tillsynen och som berör flera avdelningarna än två,
- samordnar tillsynsverksamheten i störningssituationer som är relevanta till tanke på tillsynen,
- stärker genom ovannämnda åtgärder förutom en enhetlig tillsynskultur även en enhetlig uppfattning om tillsynsmyndighetens uppgift och roll.

De ärenden som med stöd av arbetsordningen eller reglementet för Finansinspektionen ska behandlas i Finansinspektionens ledningsgrupp förs till ledningsgruppen för behandling även om de har behandlats i styrgruppen för tillsyn.

Ordförande för styrgruppen är biträdande direktör Jyri Helenius. Medlemmar i styrgruppen är tillsynsavdelningarnas avdelningschefer och samt en annan medlem från varje tillsynsavdelning som utnämns av dem. Gruppen sammanträder minst en gång per månad.

3 Intern kontroll

Finansinspektionens direktion beslutar om principerna för Finansinspektionens interna kontroll. Finansinspektionens direktör beslutar om organiseringen av den interna kontrollen.

Till den interna kontrollen hör den s.k. Compliancefunktionen som övervakar regelefterlevnaden. Finansinspektionens Compliancefunktion utvecklar och övervakar Finansinspektionens complianceverksamhet och rapporterar om den. Compliancefunktionen består av Finansinspektionens Compliance Officer som direktionen förordnat till uppdraget, och av Compliancenäätverket. Compliancefunktionens verksamhet baserar sig på samarbetet mellan Compliance Officer och Finansinspektionens Compliancenäätverk.

13.3.2024

Offentligt

Utöver complianceverksamheten omfattar den interna kontrollen även riskhanteringen. En central uppgift för Finansinspektionens riskhanteringsfunktion är att utarbeta och införa riskhanteringsprinciper för Finansinspektionen samt att upprätta och genomföra en riskhanteringsmodell och riskhanteringsprocess samt att rapportera om risker som hotar verksamheten. Risk Officer förordnas till uppdraget av direktionen och sköter riskhanteringsfunktionens uppgifter.

Compliancefunktionens och riskhanteringsfunktionens uppgifter definieras närmare i de av Finansinspektionens direktion godkända Complianceverksamhetsprinciperna för Finansinspektionen och riskhanteringsprinciperna för Finansinspektionen.

Internrevisionen bedömer den interna kontrollens (inkl. riskhantering och complianceverksamhet) effektivitet, genomför sina revisionsplaner, rapportera om sina observationer och rekommendationer för att utveckla den interna kontrollen samt fungerar som sakkunnig i frågor som gäller tillsynen. Internrevisions rapporter om sin verksamhet till direktionen och Finansinspektionens direktör.

Finansinspektionens Compliance Officer utarbetar halvårsvis en sammandragsrapport för direktören och direktionen om Finansinspektionens complianceverksamhet och de största complianceriskerna. Compliance Officer utarbetar också för direktören och direktionen alla andra eventuella rapporter och utredningar som de förutsätter.

Risk Officer rapporterar årligen till Finansinspektionens direktör, ledningsgrupp samt direktion om Finansinspektionens riskhanteringsplan, den uppdaterade riskkartläggningen samt riskbedömningen inklusive de viktigaste realiserade riskerna.

Finansinspektionens Compliance Officer är ledningens rådgivare Erkki Rajaniemi. Finansinspektionens Risk Officer är senior expert Tommi Tulonen.

4 Finansinspektionens tjänstemän

4.1 Oberoende ställning

Enligt 15 § i lagen om Finansinspektionen ska Finansinspektionens tjänstemän i sitt uppdrag inta en oberoende ställning i förhållande till tillsynsobjekt, utländska tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer och de får inte heller höra till tillsynsobjekts, utländska tillsynsobjekts eller andra finansmarknadsaktörers förvaltningsråd, styrelse, representantskap, principaler eller revisorer eller vara anställda hos tillsynsobjekt, utländska tillsynsobjekt eller andra finansmarknadsaktörer. Samma skyldighet att vara

13.3.2024

Offentligt

oberoende tillämpas också på pensionsanstalter som avses i 4 § 6 mom. i lagen om Finansinspektionen.

I SSM-förordningen (Rådets förordning (EU) nr 1024/2013 av den 15 oktober 2013 om tilldelning av särskilda uppgifter till Europeiska centralbanken i fråga om politiken för tillsyn över kreditinstitut) föreskrivs om det oberoende som en tjänsteman vid Finansinspektionen ska agera enligt när han eller hon sköter ett uppdrag som ledamot i Europeiska centralbankens tillsynsnämnd. Ledamöterna i tillsynsnämnden ska agera oberoende och objektivt i hela unionens intresse. De ska varken efterfråga eller ta emot instruktioner från unionens institutioner eller organ, regeringen i någon medlemsstat eller något annat offentligt eller privat organ.

Finansinspektionens företrädare i tillsynsnämnden är direktör Tero Kurenmaa. Hans ersättare är avdelningschef Marko Myller.

I förordningarna om de europeiska tillsynsmyndigheterna (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten)) föreskrivs om det oberoende som en tjänsteman vid Finansinspektionen ska agera enligt när han eller hon sköter ett uppdrag som ledamot i en europeisk tillsynsmyndighets tillsynsstyrelse eller förvaltningsstyrelse.

När ordföranden och de röstberättigade ledamöterna i tillsynsstyrelsen utför uppgifter enligt förordningarna om de europeiska tillsynsmyndigheterna ska de handla oberoende och objektivt utslutande i hela unionens intresse och varken efterfråga eller ta emot instruktioner från unionens institutioner eller organ, någon regering i en medlemsstat eller något annat offentligt eller privat organ. Varken medlemsstaterna, unionens institutioner eller organ eller andra offentliga och privata organ får försöka påverka hur tillsynsstyrelsens ledamöter utför sina uppgifter.

Ledamöterna i de europeiska tillsynsmyndigheternas förvaltningsstyrelser ska handla oberoende och objektivt utslutande i hela unionens intresse och varken efterfråga eller ta emot instruktioner från unionens institutioner eller organ, regeringen i någon medlemsstat eller något annat offentligt eller privat organ. Varken medlemsstaterna, unionens institutioner eller organ eller andra offentliga eller privata organ får försöka påverka förvaltningsstyrelsens ledamöter när dessa utför sina uppgifter.

13.3.2024

Offentligt

Finansinspektionens företrädare i Europeiska bankmyndighetens tillsynsstyrelse är avdelningschef Marko Myller. Hans ersättare är biträdande direktör, avdelningschef Jyri Helenius.

Finansinspektionens företrädare i Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndighetens tillsynsstyrelse är ledande rådgivare Teija Korpiaho. Hennes ersättare är avdelningschef. Ledande rådgivare Teija Korpiaho är också ledamot av Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndighetens förvaltningsstyrelse.

Finansinspektionens företrädare i Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens tillsynsstyrelse är avdelningschef Armi Taipale. Hennes ersättare är byråchef Maria Rekola. Avdelningschef Armi Taipale är också ledamot av Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens förvaltningsstyrelse.

I förordningen om Europeiska systemrisknämnden (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1092/2010 om makrotillsyn av det finansiella systemet på EU-nivå och om inrättande av en europeisk systemrisknämnd) föreskrivs om det oberoende som en tjänsteman vid Finansinspektionen ska agera enligt när han eller hon sköter ett uppdrag som medlem i styrelsen för Europeiska systemrisknämnden eller andra uppgifter i samband med denna nämnd.

När de deltar i styrelsens och styrkommitténs arbete eller i annan verksamhet som rör Europeiska systemrisknämnden, ska ledamöterna i Europeiska systemrisknämnden agera opartiskt och uteslutande i hela unionens intresse. De får inte begära eller ta emot instruktioner från medlemsstater, unionens institutioner eller något annat offentligt eller privat organ. Ingen styrelseledamot (med eller utan rösträtt) får ha någon funktion i finansbranschen. Varken medlemsstaterna, unionens institutioner eller något annat offentligt eller privat organ får försöka påverka ledamöterna i Europeiska systemrisknämnden, när de fullgör de uppgifter som anges i artikel 3.2 i förordningen om Europeiska systemrisknämnden.

Den ledamot som företräder Finansinspektionen (utan rösträtt) i Europeiska systemrisknämndens styrelse är direktör Tero Kurenmaa. Hans ersättare är avdelningschef Samu Kurri.

I fråga om jäv för Finansinspektionens tjänstemän tillämpas förvaltningslagen.

13.3.2024

Offentligt

4.2 Anmälningsskyldighet

4.2.1 Redogörelse enligt 16 § i lagen om Finansinspektionen

Finansinspektionens direktör samt de tjänstemän som utnämns genom direktionens beslut ska före utnämningen lämna en redogörelse enligt 16 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen. Även en tjänsteman som utnämns till en tjänst vid Finansinspektionen och som i sina tjänsteuppdrag annat än tillfälligt har tillgång till sekretessbelagda uppgifter om finansmarknaden eller enskilda företags eller personers ekonomiska ställning eller affärshemligheter ska lämna en motsvarande redogörelse. Bankfullmäktige har på framställning av direktionen bestämt vilka dessa tjänster är.

Anmälningsskyldiga tjänstemän vid Finansinspektionen med stöd av ovannämnda förpliktande bestämmelser är direktören, avdelningscheferna, enhetscheferna, ledningens rådgivare, innehavarna av en tjänst som byråchef, innehavarna av en tjänst som expert på byråchefsnivå samt andra sådana tjänsteinnehavare, vars uppdrag hänförs till kravklass ≥ 18 .

Strävan med anmälningsskyldigheten är att säkerställa att den som utnämns till en tjänst inte har några sådana bindningar som enligt en objektiv bedömning skulle kunna ge upphov till misstankar om hans eller hennes förmåga att sköta tjänsten opartiskt och även i övrigt på behörigt sätt. Strävan med anmälningsskyldigheten är likaså att förebygga att en person som i sina tjänsteuppdrag behandlar i bestämmelserna nämnda sekretessbelagda uppgifter inte använder dessa uppgifter orättmätigt till egen förmån eller till någon annans fördel eller nackdel.

Anmälningsskyldiga tjänstemän vid Finansinspektionen ska utan dröjsmål anmäla väsentliga förändringar i de uppgifter som ingår i redogörelsen, rätta bristfälligheter i uppgifterna och vid behov komplettera sin redogörelse (ändringsanmälan). Dessutom ska de årligen före utgången av januari lämna en s.k. årsanmälan oberoende av om det har inträffat några ändringar i de anmälda omständigheterna. De ska även annars på begäran av Finansinspektionen lämna uppgifter om omständigheter som omfattas av anmälningsskyldigheten.

Innehållet i redogörelsen beskrivs mer ingående i avsnitt 2.2.2.4.

4.2.2 Insiderregler

Med stöd av 16 § 6 mom. i lagen om Finansinspektionen är Finansinspektionens tjänstemän skyldiga att anmäla innehav av aktier som är föremål för offentlig handel, värdepapper som berättigar till aktier och värdepapper som berättigar till sådana värdepapper.

Anmälningsskyldigheten gäller personer som antingen själva eller via närstående personer/företag där de har bestämmande inflytande äger aktier

13.3.2024

Offentligt

som är föremål för offentlig handel, värdepapper som berättigar till aktier, värdepapper som berättigar till sådana värdepapper eller sådana värdepapper vilkas värde bestäms på grundval av värdet på ovannämnda värdepapper.

Finansinspektionens tjänstemän ska göra insideranmälan inom en månad från det att de tillträdde uppdraget. Ändringsanmälningar ska lämnas inom sju dagar från det att en ändring inträffade i de uppgifter som anmälts tidigare. Uppgifterna i insiderregistret granskas årligen. I början av januari varje kalenderår skickas varje anmälningsskyldig ett utdrag ur insiderregistret med dennes egna uppgifter. Eventuella fel och brister i uppgifterna ska meddelas.

4.2.3 Årsanmälan om krediter, borgen och andra ansvarsförbindelser

Finansinspektionens tjänstemän ska till den förteckning som förs av Finansinspektionens direktion göra anmälan om krediter som de har fått av tillsynsobjekt eller utländska tillsynsobjekt och om borgen och andra ansvarsförbindelser som tillsynsobjekt eller utländska tillsynsobjekt har ställt för dem.

Årsanmälan om krediter och andra ansvarsförbindelser ska göras före utgången av januari respektive kalenderår.

4.2.4 Etiska riktlinjer

Finansinspektionens direktion har fastställt etiska verksamhetsprinciper. De beskriver de allmänna etiska grundkraven på Finansinspektionens verksamhet. Dessa verksamhetsprinciper gäller Finansinspektionens alla tjänstemän.

Utöver ovannämnda verksamhetsprinciper har det meddelats etiska riktlinjer för Finansinspektionens tjänstemän.

I riktlinjerna behandlas följande delområden

- Oavhängighet och undvikande av intressekonflikter
- Gåva, annan förmån och gästfrihet
- Inbjudningar och deltagande i evenemang som ordnas av utomstående
- Ersättning för aktiviteter som utförs i egenskap av privatperson
- Lån, försäkringar, tjänster och produkter
- Iakttagande av reglerna om värdepappershandel och försäkringsinvesteringar
- Jäv och andra konfliktsituationer

13.3.2024

Offentligt

4.2.5 Bisyssla

Finansinspektionens tjänstemän ska skriftligen ansöka om tillstånd till bisyssla av Finansinspektionen, om bisysslan kräver att arbetstid används för den eller kan

- leda till att tjänstemannen blir jävig i hans eller hennes tjänsteuppdrag
- äventyra förtroendet för tjänstemannens opartiskhet i skötseln av hans eller hennes tjänsteuppdrag
- på något annat sätt inverkan menligt på skötseln av tjänsteuppdragen, eller
- utgöra sådan konkurrerande verksamhet som uppenbart skada Finansinspektionen.

Skriftlig anmälan ska göras om bisysslor som sköts på fritiden.

En bisyssla som sköts på fritiden kan förbjudas, men endast på sådana grunder som utgör ett absolut förbud mot beviljande av tillstånd till bisyssla. Finansinspektionens tjänstemän får inte på fritiden sköta sådana bisysslor som till exempel utgör en jävsgrund eller äventyrar förtroendet för skötseln av tjänsteuppdragen.

Årsanmälan som gäller bisysslor ska göras före utgången av januari respektive kalenderår.